

luonnos 6.4.2022

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
6.4.2022

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS TÄYDENTÄVIEN EHTOJEN HYVÄN MAATALOUDEN JA YMPÄRISTÖN VAATIMUKSISTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

1. Yleistä

Euroopan unionin suorien tukien järjestelmän ja eräiden maaseudun kehittämisohjelmien perusteella maksettavien korvausten ehtoina on noudatettava täydentäviä ehtoja. Täydentäviin ehtoihin kuuluvat sekä lakisääteiset hoitovaatimukset että hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset.

Täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista säädetään yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013, jäljempänä horisontaaliasetus, 94 artiklassa ja liitteessä II. Horisontaaliasetuksen liitteen II mukaan hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukseen kuuluu seitsemän erilaista toimenpidevaatimusta, jotka liittyvät ympäristöön, ilmastonmuutokseen ja maan hyvään maatalouskuntoon. Toimenpidevaatimusten tarkempi sisältö on määriteltävissä kansallisella lainsäädännöllä.

Kansallisesti täydentävistä ehdoista ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista säädetään Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetussa laissa (193/2013). Laki sisältää perussäännökset täydentävistä ehdoista ja valtuuden säätää tarkemmin hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista valtioneuvoston asetuksella. Myös eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annettu laki (1360/2014) sisältää valtuuden säätää tarkemmin hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista valtioneuvoston asetuksella. Lakien nojalla on annettu valtioneuvoston asetus täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista (4/2015).

Täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti. Asetukseen lisättäisiin uusi 7 a § väliaikaisesti vuoden 2022 loppuun asti. Väliaikainen muutos perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1307/2013 ja komission delegoitua asetusta (EU) N:o 639/2014 koskevista poikkeuksista siltä osin kuin on kyse tiettyjen viherryttämistukeen liittyvien edellytysten täytäntöönpanosta hakuvuonna 2022 annettuun komission täytäntöönpanopäätökseen (EU) 2022/484, jäljempänä *täytäntöönpanopäätös*. Täytäntöönpanopäätöksen mukaan tiettyihin viherryttämistuen ehtoihin on mahdollista myöntää helpotuksia vuonna 2022 Ukrainan sodan aiheuttamien hintojen nousun vuoksi, joka on vaikuttanut myös

maataloustuotteiden kysyntään ja tarjontaan. Helpotusten avulla voidaan lisätä maataloustuotteiden tuotantoa sodan aiheuttamassa epävarmassa tilanteessa. Täytäntöönpanopäätöksen mukaisten poikkeusten avulla voidaan helpottaa viljelijöiden mahdollisuuksia käyttää viherryttämistuen ekologiseksi alaksi ilmoitettuja kesantoaloja viljelyyn, laiduntamiseen ja sadonkorjuuseen. Poikkeukset viherryttämistuen tukiehtoihin voivat koskea vain vuotta 2022. Valtioneuvosto päätti poikkeuksien käyttöön ottamisesta x.x.2022. Viherryttämistuen ekologisen alan kesantoalan osalta tehtävät poikkeukset edellyttävät myös täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamista, jotta tuotantoon hyödynnettäviä kesantoaloja voitaisiin muun muassa lannoittaa ja käyttää niillä kasvinsuojeluaineita. Täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan siksi muutettavaksi.

2. Yksityiskohtaiset perustelut

7 a §

Asetukseen ehdotetaan lisättäväksi uusi 7 a §, jossa säädettäisiin viherryttämistuen ekologiseen alaan kuuluvaa kesantoalaa koskevista poikkeuksista vuonna 2022. Pykälän 1 momentin mukaan, jos ekologiseen alaan kuuluvaa kesantoalaa viljellään, käytetään laitumena tai alalta korjataan sato perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (234/2015) 15 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, ekologiseen alaan kuuluvalla kesantoalalla voisi viljellä viljelykasveja ja alaa saisi lannoittaa. Viljelykasvi voi olla mikä tahansa tukikelpoinen viljelykasvi ja sitä voidaan viljellä joko yksinään tai seoksena. Lannoitettaessa käytettävä typpilannoitemäärä saisi olla eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) 11 §:ssä tai maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta annetun Ahvenanmaan maakunnan hallituksen päätöksen (Ålands författningssamling 2016:41) 6 §:n 5 momentissa ja 7 §:ssä tarkoitettujen enimmäismäärien mukainen.

Pykälän 2 momentin mukaan, jos ekologiseen alaan kuuluvaa kesantoalaa viljellään, käytetään laitumena tai alalta korjataan sato perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 15 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, ei sovellettaisi, mitä 7 §:n 2 momentissa säädetään pohjavesialueille perustettavan uuden hoidetun viljelemättömän pellon siemenseoksesta eikä, mitä 7 §:n 3 momentissa säädetään rikkakasvien kemiallisesta torjunnasta. Jos ekologiseen alaan kuuluvaa kesantoalaa viljellään, käytetään laitumena tai alalta korjataan sato, alalla olisi siis mahdollista käyttää kasvinsuojeluaineita.

Voimaantulo

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan x.x.2022. Sitä sovellettaisiin kuitenkin 1.1.2022 lähtien. Näin ehdotetut muutokset koskisivat koko tukivuotta 2022. Ehdotetut asetusmuutokset olisivat voimassa vuoden 2022 loppuun asti eli ne koskisivat vain tukivuotta 2022.

3. Taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotuksella ei ole vaikutuksia valtion talousarvioon.

4. Lausunnot

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunto ympäristöministeriöltä, Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, Ruokavirastolta, Luonnonvarakeskukselta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä, Suomen luonnonsuojeluliitolta, WWF Suomelta ja Natur och Miljö rf:ltä. Lausuntoaikaa oli vain kaksi viikkoa, jotta asetus saadaan annettua mahdollisimman nopeasti viljelysuunnitelmien muutosten mahdollistamiseksi ja tukemiseksi Ukrainan sodan aiheuttaman tilanteen vuoksi.

5. Laintarkastus

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa asian kiireellisyyden vuoksi.